

ความต้องการภาษาอังกฤษในด้านวิชาชีพ

ในยุคโลกาภิวัตน์ โลกทั้งโลกดูเหมือนจะแคบลงไปในความรู้สึกของคนทั่วไป เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ มุมโลกแห่งหนึ่งจะเป็นที่รับรู้กันทั่วโลกในเวลาอันสั้นมาก ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาด้านคอมพิวเตอร์ อย่างไม่หยุดยั้งของชาติที่มีเทคโนโลยีสูง ในสิ่งแวดล้อมเช่นนี้ ภาษาอังกฤษถูกนำมาใช้เพื่อการสื่อสารระหว่างกลุ่มชนที่มีภาษาแม่แตกต่าง และไม่แตกต่างกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นเพื่อติดตามเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีให้ทัน ภาษาอังกฤษจึงไม่ได้เป็นภาษาที่ใช้กันมากในวงการเฉพาะ เช่น ในกลุ่มเจ้าของภาษา วงวิชาการ วงการทูต หรือวงการท่องเที่ยวอีกต่อไป ในวงวิชาชีพต่างๆ เช่น วิชาชีพด้านการเงิน การธนาคาร วิศวกรรม กฎหมาย แพทย์ และอื่นๆ บทบาทของภาษาอังกฤษก็กำลังเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อย่างเร็วจนสังเกตได้ชัด

ในวโรกาส กาญจนภิเษกสมโภช “ภาษาปริทัศน์” ขอนำเสนอบทความเกี่ยวกับ “ความต้องการภาษาอังกฤษในวิชาชีพด้านวิศวกรรมศาสตร์” ซึ่งเขียนโดย ศาสตราจารย์ อรุณ ชัยเสรี และ “ความต้องการภาษาอังกฤษในวิชาชีพด้านนิติศาสตร์” โดย ศาสตราจารย์ ชัยยศ เหมรัชตะ ด้วยความหวังอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์กับผู้มีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการวางหลักสูตร และการสอนภาษาอังกฤษทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

“ภาษาปริทัศน์” ขอถือโอกาสนี้แสดงความขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ทั้งสองท่านที่กรุณาสละเวลาเขียนบทความที่ให้ประสบการณ์ และข้อมูลอันมีค่าแก่เรา ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ความต้องการภาษาอังกฤษในวิชาชีพ

ด้านวิศวกรรมศาสตร์

อรุณ ชัยเสรี*

ท่านเชื่อหรือไม่ว่าเด็กไทยเราเริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นอนุบาล และเรียนเรื่อยมาอีก 12 ปี แถมต่อในมหาวิทยาลัยอีก 1-2 ปี จนจบชั้นปริญญา ถ้าเป็นด้านวิทยาศาสตร์หรือสาขาอื่นที่มีได้เรียนทางภาษาโดยตรง เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น ผู้เขียนกะว่าราว 90% เขียนภาษาอังกฤษก็ไม่ค่อยจะถูกต้องนัก ยิ่งฟังหรือพูดด้วยแล้ว ไม่เอาไหนเลย อ่านพอจะได้บ้างแต่ก็ช้า ต้องเปิดพจนานุกรมบ่อยๆ ทำให้เมื่อการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อมีการสัมมนาที่มีผู้พูดเป็นชาวต่างชาติเป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้จะมีชื่อเสียงอย่างไร หัวข้อเรื่องที่จะพูดจะดีอย่างไรคนไทยจะเข้าฟังน้อยเต็มที บางครั้งลงทะเลเบียนมากมาย แต่พอฟังได้ครึ่งวันเท่านั้น ก็ไม่สู้เสียแล้ว ผู้เขียนมักจะได้ยินเสียงบ่นบ่อย ๆ ว่า “ฟังไม่รู้เรื่อง ไม่รู้จะอยู่ไปทำไม” ถ้าเป็นการประชุมหรือสัมมนาในต่างประเทศก็มักจะไปข้อปึงแทน เป็นการเสียโอกาสอย่างมากที่จะเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างน่าเสียดาย โดยเฉพาะผู้ที่ทางหน่วยงาน จะเป็นของรัฐหรือเอกชนก็ตามส่งไปเพื่อหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำความรู้นั้นกลับมาพัฒนาหน่วยงานราชการหรือบริษัทของตน เป็นเหตุให้หน่วยงานนั้นไม่สามารถจะพัฒนาให้เจริญทางด้านวิชาการหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์

ผู้ที่ได้เปรียบทางภาษามักเป็นผู้ที่มีโอกาสไปเรียนต่อต่างประเทศ ได้มีโอกาสพูด เขียน อ่าน ภาษาอังกฤษตลอดทั้งวัน แม้เวลานอนก็ยังฝันเป็นภาษาอังกฤษอีกด้วย ผู้ที่สนใจเช่นนี้เพียงชั่วระยะเวลาอันสั้นก็จะสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว ยกเว้นผู้ที่อยู่ต่างประเทศแต่ไม่สนใจภาษาต่างประเทศเลย กลับพูดแต่ภาษาไทยทั้งวัน ไม่คบเพื่อนต่างชาติ คบและสังสรรค์แต่ในหมู่คนไทยด้วยกัน อย่างนี้แม้จะอยู่เมืองนอกหลายปี กลับมาเมืองไทยก็จะแตกฉานแต่ภาษาไทยอย่างมาก ส่วนภาษาอังกฤษไม่ต้องพูดถึง อาจจะดีกว่าไปนอกเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ใช้งานจริง ๆ ไม่ได้

ในอนาคตอันใกล้นี้ คงอยู่ในราว 2 ปี เป็นห่วงว่า GATS กำลังจะเข้ามามีบทบาทในทุกวิชาชีพ เพราะหมายถึงการเปิดการค้าเสรีในรูปการบริการ และการค้าบริการเสรีนี้จะทำให้ชาวต่างชาติเข้ามาทำงานในบ้านเรากันมาก เพราะในประเทศต่าง ๆ ทางตะวันตก เศรษฐกิจถดถอยอย่างมาก ตลาดที่ใหญ่ที่สุดได้แก่ประเทศในทวีปเอเชีย ฉะนั้น วิศวกร ช่างเทคนิค และบุคคลในอาชีพอื่น ๆ จะพากันหลั่งไหลเข้ามาหาเงินในประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งเราคงจะสกัดกันไม่ได้ยาก เพราะตามข้อตกลงของ GATS ประเทศสมาชิกจะมีข้อบังคับหรือกฎหมายใด ๆ ที่เป็นการกีดกันทางการค้าและบริการ

* ศาสตราจารย์ อรุณ ชัยเสรี นายกวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย และประธานกรรมการบริษัทอรุณ ชัยเสรี คอนซัลติง เอ็นจิเนียริ่งในอดีตเคยเป็นศาสตราจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไม่ได้ เราจำเป็นต้องยอมรับความจริงในข้อนี้ อีกประการหนึ่ง ผู้ว่าจ้าง เช่น เจ้าของโครงการที่เป็นชาวต่างชาติ หรือมีหุ้นส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ ก็จะเพิ่มมากขึ้นพวกนี้มักมีแนวโน้มที่จะว่าจ้างวิศวกรต่างชาติอยู่แล้ว ไม่ใช่เพราะความรู้ความสามารถของวิศวกรต่างชาติดีกว่าวิศวกรไทยหรอก แต่อยู่ที่ความสามารถในการสื่อความหมายดีกว่า หรือกล่าวง่าย ๆ ก็คือ พูดกันรู้เรื่อง สิ่งงานอะไรก็จะได้ตามสั่ง ต้องการคำปรึกษาอะไรก็จะได้ตามนั้น ทั้งนี้เพราะใช้ภาษาเดียวกัน ส่วนวิศวกรไทยนั้น ถึงแม้เก่งเพียงใด ถ้าพูดกันไม่เข้าใจก็ไม่มีประโยชน์อะไรจะทำให้งานเขาล่าช้าด้วย เช่น ในการออกแบบอาคาร หากสื่อกันไม่เข้าใจจะทำให้เกิดการเข้าใจผิดระหว่างเจ้าของโครงการกับผู้ออกแบบอยู่เสมอ ทำให้เกิดความสับสน ออกแบบผิดวัตถุประสงค์จนต้องแก้แบบหลายต่อหลายครั้ง จนเป็นเหตุให้งานล่าช้ากว่ากำหนดจนเกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจได้

ยิ่งกว่านั้น ในการลงนามในเอกสาร เช่น สัญญากรรมกรรมในการประกันความเสียหาย ตลอดจนการอ่าน specifications ให้เข้าใจต้องแท้ เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะมักจะมีเรื่องที่ไม่เข้าใจ หรือเข้าใจกันไปคนละทางอยู่เสมอ อันเป็นสาเหตุให้เกิดกรณีพิพาทขึ้นบ่อย ๆ เพราะภาษาทางกฎหมายกับภาษาทางเทคนิคความหมายแตกต่างกัน ฉะนั้น งานระดับสากลที่จำเป็นต้องใช้สัญญาและเอกสารต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ การไม่เข้าใจหรือเข้าใจข้อความผิดพลาดเพียงเล็กน้อย อาจนำมาซึ่งความหายนะหรือความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงได้

ดังได้กล่าวมาโดยตลอดแล้วว่าในอนาคตอันใกล้นี้ ภาษาอังกฤษจะเป็นส่วนสำคัญต่อชีวิตการทำงานประจำวันของวิศวกรเป็นอย่างมาก สมควรที่วิศวกรทุกคนจะเอาใจใส่เป็นพิเศษทั้งในเวลาเรียนและภายหลังจากจบมหาวิทยาลัยแล้ว ในเวลาเรียนระดับมหาวิทยาลัยนั้น ภาษาอังกฤษเสมือนหนึ่งเป็นยาหม้อใหญ่ ที่เกือบทุกคนต้องทนกล้ำกลืนเหมือนถูกบังคับขู่เข็ญให้เรียน ทำให้บัณฑิต นักศึกษาเรียนโดยไม่มีความสนใจ เพราะมักจะคิดว่าเรียนไปก็ไม่ได้นำไปใช้อะไร มีน้อยคนนักที่ตั้งใจ

เรียนด้วยความสนุก ฉะนั้นจึงมักปรากฏว่านิสิตนักศึกษา สอบตกวิชาภาษาอังกฤษอยู่เสมอ ทั้ง ๆ ที่วิชาอื่น ๆ ได้ “top” อาจารย์ที่สอนภาษาอังกฤษย่อมมีส่วนด้วยการที่จะทำให้บัณฑิต นักศึกษา หันมาสนใจในวิชาอื่นอย่างจริงจัง อาจารย์ควรจะชี้ให้เห็นความจริงที่ว่าภาษาอังกฤษมีความจำเป็นและมีประโยชน์อย่างไรที่จะต้องเรียน และควรสอนวิธี presentation เป็นภาษาอังกฤษด้วย ข้อนี้สำคัญมาก ไม่ว่าจะอาชีพข้างหน้าจะเป็นอาจารย์สอนวิศวกรรมศาสตร์หรือวิศวกรผู้ออกแบบ วิศวกรที่ปรึกษาหรือเป็นนักวิจัย ก็จะต้องเป็นผู้นำเสนอผลงานทั้งนั้น ถ้าเสนอไม่ดี พูดแล้วคนฟังไม่รู้เรื่อง ไม่รู้ว่าพูดอะไร ไม่นานคนก็จะเบื่อ ทำให้ประสบความล้มเหลวในที่สุด

อีกประการหนึ่ง ตัวอาจารย์เองก็ควรจะต้องพูดภาษาอังกฤษให้ชัดเจน โกลัศเคียงภาษาเดิมมากที่สุดมีฉะนั้น ลูกศิษย์ก็จะพูดไม่ชัดตาม โดยเฉพาะการเน้นหนักเบา ในคำหนึ่ง ๆ เพราะการเน้นเสียงหนักในส่วนที่ควรจะเบาหรือกลับกัน ความหมายจะเปลี่ยนไปจนทำให้ฝรั่งเอง ฟังภาษาฝรั่งแล้วไม่เข้าใจ บางครั้งฝรั่งต้องหันมาถามคนไทยว่า “เขาพูดว่าอะไร?”

จริง ๆ แล้ว ภาษาเป็นสิ่งที่เรียนง่าย ลิมง่าย ต่อให้ได้ A ในขณะที่เรียน ถ้าออกมาแล้วไม่ได้ใช้บ่อย ๆ ก็เกิดสนิมจนพูดหรือเขียนไม่ออกเลยก็เดียว ฉะนั้น ต้องหมั่นฝึกฝนตลอดเวลาอย่างสม่ำเสมอ บางคนคิดว่า รัศมีศัพท์เทคนิคทางช่างนั้นช่วยในการอ่านเขียนได้บ้าง แต่ถ้าจะให้เป็นที่เข้าใจตรงกันจะต้องดูเรื่องไวยากรณ์ และสำนวนด้วย

การถ่ายโอนเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่จำเป็นมากในขณะนี้ การถ่ายโอนเทคโนโลยีนี้จะได้ผลเต็มที่ก็ต่อเมื่อฟังภาษาเขารู้เรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากอีกฝ่ายหนึ่งเต็มใจจะถ่ายโอนให้จำเป็นต้องไขว่คว้าเอาเอง หากเป็นเช่นนั้น ภาษาอังกฤษจะมีประโยชน์อย่างยิ่ง ในทางตรงกันข้าม หากต้องทำงานร่วมกับต่างชาติหรือที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษมาก ๆ ถ้าภาษาไม่ดีพอ ก็ไม่มีวันที่จะก้าวหน้าได้ เช่นเดียวกับการทัศนศึกษาและดูงานต่างประเทศ ทางเจ้าของโครงการและเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรม และ

แม้ผู้แทนจำหน่ายสินค้าทางอุตสาหกรรม มักส่งวิศวกร และช่างเทคนิคไปดูงานต่างประเทศ หรือไปรับการอบรม ตามโรงงานต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย ผู้ที่จะไปควรจะต้องมีความรู้ทางภาษาเป็นอย่างดี สามารถเข้าใจ สิ่งที่ต้องการจะไปเรียนรู้ และสามารถซักถามปัญหาที่ยังไม่เข้าใจ และเข้าใจคำตอบ

อยากจะขอเน้นอีกครั้งว่า ภาษาอังกฤษเป็นสิ่ง จำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน และจะเพิ่มขึ้นมากในอนาคต อันใกล้นี้ วิศวกรควรจะต้องหรือรันทฝึกฝนให้ชำนาญ เพื่อที่จะไม่เสียเปรียบวิศวกรต่างชาติ และสามารถร่วมงานกันได้โดยเกิดประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่ายรวมทั้งเจ้าของ โครงการด้วย

ความต้องการภาษาอังกฤษในวิชาชีพ

..... ด้านนิติศาสตร์

ชัยยศ เหมรัชตะ*

ในปัจจุบันอันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งการเดินทางติดต่อสื่อสารของมนุษย์เป็นไปอย่างไร้ขอบเขตพรมแดน ภาษาอังกฤษย่อมเริ่มทวีความสำคัญมากขึ้นทุกที โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อประเทศที่กำลังพัฒนาดังเช่นประเทศไทยซึ่งจำเป็นต้องติดต่อกับนานาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล ภาษาหนึ่งอันเป็นที่ยอมรับสำหรับการติดต่อจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ดังจะเห็นได้จากภารกิจการสหประชาชาติได้กำหนดให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางภาษาหนึ่งในการสื่อสารระหว่างประเทศสมาชิกขององค์การ นอกจากนี้ในเวทีเศรษฐกิจโลกเช่นทุกวันนี้ การแข่งขันทางการพาณิชย์และการลงทุนระหว่างประเทศเริ่มเกิดขึ้นอย่างรุนแรงเพราะแต่ละประเทศต่างมุ่งหวังที่จะได้รับความสำเร็จทางเศรษฐกิจเพื่อการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศของตน ด้วยเหตุที่ภาษาอังกฤษเป็นองค์ประกอบอันสำคัญในการเจรจาและสื่อสารระหว่างคู่ค้าแต่ละชาติ ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษมากขึ้นเท่าใด โอกาสแห่งความสำเร็จในทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศย่อมเป็นไปโดยง่ายขึ้น ดังตัวอย่างที่ปรากฏในประเทศสิงคโปร์ ซึ่งเป็นที่ทราบกันว่าประชาชนชาวสิงคโปร์ต่างเป็นผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี

ยิ่งไปกว่านั้น การคมนาคมที่ได้ถูกพัฒนาให้เกิดความสะดวกรวดเร็วยังก่อให้เกิดการเดินทางไปมาหาสู่หรือเปลี่ยนแปลงถิ่นฐานที่อยู่ระหว่างประชาชนต่างดินแดนหรือต่างภูมิภาคไม่ว่าด้วยเหตุผลในด้านการท่องเที่ยวหรือการอพยพจากสาเหตุทางสังคม เศรษฐกิจหรือการเมือง ภาษาอังกฤษจึงเป็นสื่อกลางอันทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างประชาชนซึ่งมีความแตกต่างกันทางด้านภาษา

วิชาชีพด้านนิติศาสตร์หรือการประกอบอาชีพทางกฎหมายคือการใช้วิชาความรู้อันเกี่ยวกับกฎหมายทุกลักษณะในการทำงานประเภทต่าง ๆ โดยทั่วไปมักจะเรียกบุคคลผู้ประกอบวิชาชีพทางด้านนิติศาสตร์ว่า “นักกฎหมาย” ส่วนประเภทของงานทางด้านนิติศาสตร์นั้นสามารถแยกออกเป็นสองประเภทได้แก่ ประเภทแรกเป็นการใช้ความรู้ทางกฎหมายประกอบอาชีพโดยตรงไม่ว่าจะเป็นการทำงานอันเกี่ยวกับกฎหมายในสถานะข้าราชการของหน่วยงานของรัฐ เช่น ผู้พิพากษาซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการผู้มีหน้าที่พิจารณาพิพากษาอรรถคดีทั้งแพ่งและอาญา อัยการซึ่งเป็นข้าราชการทำหน้าที่ทนายของแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่ทางกฎหมายของรัฐในส่วนของงานศาลยุติธรรม และนิติกรซึ่งเป็นข้าราชการ

* ศาสตราจารย์ ชัยยศ เหมรัชตะ ศาสตราจารย์ด้านกฎหมายและวิธีพิจารณาความและธรรมนุญศาลยุติธรรม ในคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายฟอกเงินของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิของทบวงมหาวิทยาลัย

ประจำอยู่ตามหน่วยราชการต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษากฎหมาย เป็นต้น หรือจะเป็นการทำงานอันเกี่ยวกับกฎหมายเพื่อประโยชน์ของเอกชน เช่น ทนายความ ซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นการทำงานโดยการรับว่าคดีในศาลยุติธรรมและทำหน้าที่ให้คำปรึกษาตลอดจนดำเนินการใด ๆ ทางกฎหมายให้แก่ลูกค้า และพนักงานฝ่ายกฎหมายของห้างร้านบริษัทเอกชนต่าง ๆ ซึ่งเป็นลูกจ้างปฏิบัติหน้าที่ทางกฎหมายต่าง ๆ เช่นเดียวกับทนายความตามที่นายจ้างมอบหมาย เป็นต้น ส่วนประเภทที่สองเป็นการใช้ความรู้ทางกฎหมายประกอบอาชีพโดยทางอ้อม ซึ่งบุคคลผู้ทำงานในลักษณะนี้มีได้หวังในค่าตอบแทนจากการทำงานโดยตรง เช่น อาจารย์สอนวิชากฎหมายในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาไม่ว่าของเอกชนหรือของรัฐ ผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายและข้าราชการซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการร่างกฎหมาย สมาชิกวุฒิสภาทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสมาชิกผู้ทำหน้าที่เสนอร่างกฎหมายหรือพิจารณาร่างกฎหมายที่ถูกเสนอเข้าสู่อำนาจพิจารณาของรัฐสภา เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีบุคคลจำพวกที่แม้จะมีได้ประกอบอาชีพทางกฎหมาย แต่ก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวบทกฎหมาย อันได้แก่เหล่านักศึกษากฎหมายในสถาบันศึกษากฎหมายต่าง ๆ โดยบุคคลเหล่านี้ในแต่ละวันก็จะต้องทำการฝึกฝนหาความชำนาญในวิชากฎหมายสาขาต่าง ๆ ตามหลักสูตรไม่ว่าในชั้นใด ๆ ก็ตามเพื่อความเป็นเลิศสำหรับการประกอบอาชีพภายหลังจากสำเร็จการศึกษาในอนาคต

วิชาชีพด้านนิติศาสตร์เป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ในสังคมเนื่องจากกฎหมายเป็นกฎเกณฑ์ที่มนุษย์กำหนดขึ้นเพื่อควบคุมให้เกิดความเป็นระเบียบในสังคมด้วยเหตุนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายจึงต้องปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับผู้คนในสังคมอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ดังที่กล่าวมาในตอนต้นนี้ นอกจากนักกฎหมายไทยต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อประชาชนไทยแล้ว ยังต้องทำงานเกี่ยวข้องกับชาวต่างประเทศอีกด้วย

นักกฎหมายจึงจำเป็นจะต้องติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศตลอดจนเพิ่มพูนความรู้เพื่อเปิดโลกทัศน์ของตนให้กว้างขึ้นอันเป็นประโยชน์ในการทำงานระดับระหว่างประเทศ ภาษาอังกฤษซึ่งได้รับการยอมรับให้เป็นภาษาสากลจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการเป็นสื่อกลางในการติดต่อและเป็นกุญแจดอกสำคัญในการไขเข้าสู่ความรู้แขนงใหม่ ๆ ความต้องการภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพของนักกฎหมายจึงเริ่มทวีความสำคัญมากขึ้นทุกที ยิ่งไปกว่านั้น หากพิจารณาถึงขอบเขตของการศึกษากฎหมายในสถาบันศึกษากฎหมายในปัจจุบัน จะพบว่าได้มีการกำหนดวิชากฎหมายพิเศษลักษณะใหม่ ๆ ไว้ในหลักสูตร ดังเช่นวิชากฎหมายทะเล (Law of the Sea) วิชากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Law) ซึ่งวิชากฎหมายเหล่านี้ล้วนแต่เป็นวิชาอันมีที่มาจากต่างประเทศเนื่องมาจากหลักกฎหมายอันเป็นรากเหง้าของวิชาได้มีพัฒนาการจากประเทศทางตะวันตกเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นไม่ว่าอาจารย์ผู้สอนหรือนิสิตนักศึกษา ก็จะต้องพยายามศึกษาค้นคว้าจากตำรากฎหมายของต่างประเทศเพื่อการถ่ายทอดความรู้หรือการเพิ่มพูนความรู้ ตำรากฎหมายต่างประเทศส่วนใหญ่ในห้องสมุดมักพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ การที่ผู้ศึกษามีความรู้ทางภาษาอังกฤษมากเท่าใด ผู้ศึกษาย่อมจะเข้าใจเนื้อหาในตำรามากขึ้นเท่านั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าภาษาอังกฤษเริ่มมีความสำคัญต่อนิสิตนักศึกษาก่อนที่บุคคลเหล่านั้นจะเป็นนักกฎหมายอย่างเต็มตัวเสียด้วยซ้ำ นอกจากนี้ ในการทำวิจัยเกี่ยวกับกฎหมายโดยผู้ศึกษาในระดับบัณฑิตต่าง ๆ หรืองานวิจัยอิสระในระดับชาตินั้น ข้อมูลทางเอกสารส่วนใหญ่มีที่มาจากต่างประเทศซึ่งส่วนมากเป็นภาษาอังกฤษ ความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้วิจัยจึงเป็นที่มาจากต่างประเทศซึ่งส่วนมากเป็นภาษาอังกฤษ ความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้วิจัยจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพของงานวิจัยอันมีผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์จากการวิจัยนั้น

ส่วนความต้องการภาษาอังกฤษของนักกฎหมายผู้ประกอบวิชาชีพแขนงต่าง ๆ นั้นย่อมขึ้นกับลักษณะ

หน่วยงานของนักกฎหมายแต่ละพวก เป็นต้นว่า การทำงานในหน่วยงานของรัฐนั้น แม้นักกฎหมายนอกจะคิดว่าไม่น่าที่จะมีความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษหรือมีการใช้ภาษาอังกฤษเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญแต่โดยความเป็นจริงในปัจจุบันแล้ว ความก้าวหน้าทางวงการกฎหมายขึ้นอยู่กับคุณภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับกฎหมายใหม่ ๆ จากต่างประเทศซึ่งจะเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศไทยตามกระแสแห่งการหลาหลาของวิทยาการ ศิลปะและวัฒนธรรมจากต่างชาติ ดังจะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันนี้ นอกจากผู้พิพากษา อัยการ และนิติกรจะต้องมีความรู้เชี่ยวชาญกฎหมายไทยไม่ว่าจะเป็นกฎหมายสารบัญญัติหรือวิธีสบัญญัติแล้ว ข้าราชการเหล่านี้แต่ละท่านควรจะต้องมีความรู้กฎหมายพิเศษต่าง ๆ อีกด้วย เช่น การสอบสวนจัดทำสำนวนเพื่อดำเนินกระบวนการยุติธรรมต่อศาลโดยพนักงานอัยการและการพิจารณาคดีโดยผู้พิพากษาในคดีอันเกี่ยวกับเศรษฐกิจที่สำคัญ ดังเช่นคดีหุ้นหุ้น คดีละเมิดลิขสิทธิ์ของต่างประเทศ คดีละเมิดเครื่องหมายการค้าของต่างประเทศ หรือการดำเนินกระบวนการยุติธรรมต่าง ๆ ตามหน้าที่ของอัยการและผู้พิพากษาในคดีอาญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ ดังเช่นคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดน เป็นต้น คดีความในลักษณะเช่นนี้เป็นเรื่องใหม่สำหรับคนไทยตลอดจนบางเรื่องก็มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายออกมารองรับ แต่บางเรื่องก็ยังไม่ มี ด้วยเหตุนี้ ทั้งอัยการและผู้พิพากษาต่างก็จะต้องแสวงหาความรู้อันเกี่ยวกับกฎหมายเหล่านี้เพื่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องเป็นธรรมเนียมที่สุดโดยการศึกษาเรียนรู้จากกฎหมายรวมทั้งข้อมูลและประสบการณ์ทางคดีความในต่างประเทศ ความรู้ทางภาษาอังกฤษเพื่อการทำความเข้าใจเอกสารจากต่างประเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักกฎหมายเหล่านี้ ส่วนข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นนิติกรอยู่ตามหน่วยงานราชการบางแห่งหรือบางแผนกนั้นก็จำเป็นต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษอย่างดีเพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามลักษณะของงานหรือที่ได้รับมอบหมาย เช่น นิติกรที่ปฏิบัติหน้าที่ในกระทรวงการต่าง

ประเทศนอกจากจะต้องทำงานเกี่ยวข้องกับชาวต่างประเทศในบางครั้งแล้ว ยังจะต้องทำหน้าที่หลักทางด้านเอกสารต่างประเทศที่เป็นภาษาอังกฤษ ดังเช่นสนธิสัญญาระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ อนุสัญญาระหว่างประเทศ หรือนิติกรซึ่งทำงานที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในกองกฎหมายต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นงานร่างกฎหมายหรือทำความเข้าใจคำปรึกษาทางด้านกฎหมายในข้อหาหรือของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐที่เสนอมากิจจำเป็นจะต้องค้นคว้าหาข้อมูลซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษเพื่อใช้อ้างอิงในการตอบข้อหาหรือเหล่านั้น เป็นต้น

ในส่วนอันเกี่ยวกับการทำงานของนักกฎหมายในภาคเอกชนนั้น ด้วยเหตุที่ ในปัจจุบันประเทศไทยมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอัตราที่สูง โดยสาเหตุประการหนึ่งมาจากการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ดังจะเห็นได้จากการที่บริษัทของต่างชาติมากมายได้เข้ามาเปิดกิจการในประเทศไทยตามนโยบายการค้าเสรีของรัฐบาลไทย อย่างไรก็ตาม อุปสรรคประการหนึ่งของการเปิดและดำเนินกิจการของบริษัทข้ามชาติเหล่านี้คือ การไม่ทราบหรือไม่เข้าใจในกฎหมายไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับธุรกิจการพาณิชย์และการลงทุน เช่น กฎหมายภาษีอากร กฎหมายส่งเสริมการลงทุน กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายโรงงาน เป็นต้น ความต้องการนักกฎหมายไทยที่มีความรู้ความชำนาญในกฎหมายเหล่านี้ในการขอคำปรึกษาและดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายอันซับซ้อนเพื่อให้สามารถเปิดและดำเนินกิจการได้โดยถูกต้องตามกฎหมายไทยจึงเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ นักกฎหมายไทยที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษจึงได้เปรียบนักกฎหมายคนอื่นซึ่งแม้ว่าจะมีความรู้ทางกฎหมายมากกว่าแต่ไม่อาจติดต่อสื่อสารกับลูกค้าที่เป็นชาวต่างประเทศได้อย่างเข้าใจดีเนื่องจากความสามารถอันจำกัดทางภาษาอังกฤษ หรือแม้แต่ห้างร้านบริษัทของคนไทยที่มีการติดต่อทางธุรกิจกับบริษัทต่างประเทศต่างก็ให้ความสำคัญในการเลือกรับพนักงาน

ด้านกฎหมายที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีก่อนเพราะขอบเขตแห่งงานของพนักงานฝ่ายกฎหมายย่อมจะต้องเกี่ยวกับเอกสารภาษาอังกฤษในบางกรณี เช่น การร่างสัญญาต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ เป็นต้น นอกจากนี้ ในบางครั้ง ทนายความผู้ประกอบอาชีพอิสระอาจจะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้กับลูกความซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ เช่น ในคดีที่ชาวต่างประเทศกระทำความผิดในราชอาณาจักรไทย เป็นต้นว่า ความผิดอันเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดอันเกี่ยวกับการหลบหนีเข้าเมืองหรือในกรณีที่คนต่างชาติติดต่อขอคำปรึกษาในทางแพ่ง เป็นต้นว่า ในปัญหาเกี่ยวกับทรัพย์สินครอบครัวและการทำสัญญาประเภทต่าง ๆ ตามกฎหมายไทยทนายความจึงต้องมีความสามารถทางภาษาอังกฤษในขั้นที่จะให้ความกระจ่างแก่ลูกความชาวต่างชาติได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพของทนายความผู้นั้น

ผู้ที่ไม่ได้รับค่าตอบแทนจากการประกอบอาชีพทางกฎหมายโดยตรงก็สมควรจะต้องมีความรู้ทางภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี ดังเช่น อาจารย์สอนวิชากฎหมายในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ ก็จะต้องค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากตำราเอกสารจากต่างประเทศอยู่เสมอเพื่อไม่ให้เป็นคนล้าหลังและสามารถถ่ายทอดความรู้ใหม่ ๆ ให้แก่ศิษย์สมตามเจตนารมณ์แห่งหน้าที่ของตน ตลอดจนการใช้ความสามารถทางภาษาอังกฤษในด้านการทำวิจัยทางกฎหมายเรื่องต่าง ๆ โดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจากเอกสารของต่างประเทศเพื่อคุณภาพของงาน ส่วนในด้านการร่างกฎหมายนั้น โดยทั่วไปเป็นที่ทราบกันดีว่า กฎหมายลักษณะใหม่ ๆ

ที่ออกใช้บังคับในประเทศไทยในปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่มีแนวความคิดและหลักการมาจากกฎหมายของต่างประเทศ เช่น พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการพิจารณาร่างกฎหมายใหม่ ๆ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ยังใหม่ต่อความรู้ของนักกฎหมายไทยโดยทั่วไป เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงิน (money laundry) กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองพันธุ์พืช (protection of plant varieties) เป็นต้น ผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย ข้าราชการประจำ และข้าราชการการเมืองซึ่งมีส่วนร่วมในการพิจารณาร่างกฎหมายไม่ว่าในขั้นตอนใดก็ตามจะต้องมีความรู้อันเกี่ยวกับกฎหมายในเรื่องนั้นๆ และหนทางแห่งความรู้ก็ได้แก่การศึกษาจากกฎหมายและข้อมูลของต่างประเทศเป็นหลักนั่นเอง ความสามารถทางภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งสำคัญอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ในความเป็นจริงของสังคมไทยปัจจุบัน แต่ละวิชาชีพรวมทั้งวิชาชีพด้านนิติศาสตร์ต่างต้องการและเล็งเห็นถึงความสำคัญของความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้ปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษมิใช่จะเรียนรู้ได้ในเวลาอันรวดเร็วแต่จะต้องได้รับการฝึกฝนเป็นระยะเวลาอันสมควร ด้วยเหตุนี้ นิสิตนักศึกษาวิชากฎหมายจึงควรให้ความสนใจต่อวิชาภาษาอังกฤษด้วยเช่นเดียวกับการให้ความสำคัญต่อการศึกษากฎหมายเพื่อที่จะได้มีโอกาสแห่งความก้าวหน้าทางความรู้และทางวิชาชีพต่อไปในอนาคต แม้ว่าส่วนมากมักจะคิดว่าภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่น่าเบื่อก็ตาม